

Yapılandırılmış Finans ve Küresel Finansal Kriz

Özet

2007 yılının ortalarında ABD eşik altı ipotek kredileri sektöründe ortaya çıkan kriz önemli tekil/sistemsal finansal başarısızlıkların yaşanmasına neden olmuştur. ABD'de 1995 yılı sonrasında yaşanan sorunlar değerlendirildiğinde, yapılandırılmış finansa ilişkin sorunların yeni olmadığı görülmektedir. Bununla birlikte resmi disiplin penceresinden düzenleme, denetim ve yaptırım süreçlerinin ve finansal araçlar penceresinden etkin öz disiplin mekanizmalarının hayata geçirilememesi yanında, piyasa katılımcılarının yapılandırılmış ürünlerin risklerini doğru fiyatlayamamaları da krizin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Küresel finansal krize yol açan nedenler arasında yapılandırılmış finansal ürünlerin önemli bir payının bulunduğu genel olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte söz konusu ürünlerin esneklik, finansal yaratıcılık ve finansal piyasalarda akışkanlığın sağlanması gibi önemli işlevleri de bulunmaktadır. Bu nedenle krize yönelik tedbir alınması sürecinde aşırı düzenlemeci bir yaklaşımın benimsenmemesi önem taşımaktadır. Buna karşılık, kriz sürecinde yapılandırılmış finansal ürünlerin hacmi, riskleri ve yapılandırılmış ürünlerden kaynaklanan sorunlar açısından ülkemiz sermaye piyasalarında önemli bir sorun gözlenmediği dikkate alınarak; piyasaya işleviş engeli oluşturabilecek tedbirlerin alınmasının uygun olmadığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Küresel finans krizi, yapılandırılmış finans, ipoteye dayalı konut finansmanı, özel amaçlı varlık, yatırım bankacılığı.*

Structured Finance and Global Financial Crisis

Abstract

After emerging from the U.S. housing, finance and eventually real sectors, financial crisis has gradually become global. Although problems of structured finance are not new, primary and secondary mortgage market problems in U.S. are essential reasons of the current crisis. In this context, structured finance products/transactions, based on extremely optimistic expectations, light regulation and supervision framework and weak valuation and reporting structure, are of particular place in the process of crisis. In this paper, the author argues that global finance industry needs better regulatory framework for structured finance products. But, despite valuation, accounting, reporting, risk management and systemic risk problems, structured products offer important contributions to increase market liquidity and flexibility. Therefore, over-regulation to structured products would be a mistake for market efficiency. Because Turkish financial markets has faced limited problems related to structured products during crisis period, author considers structured products need no for further regulation in domestic market.

Keywords: *Global financial crisis, structured finance, mortgage, special purpose entity, investment banking.*

Yener COŞKUN¹

¹ *Sermaye Piyasası Kurulu Baş Uzman, Ankara Üni. Fen Bl. Enst. Taşınmaz Geliştirme A.B.D. , Tel: 312 292 88 24,*

ycoskun@spk.gov.tr

Bu çalışmada yer alan görüşler yazara ait olup, yazarın bağlantılı olduğu kurumların görüşlerini yansıtmamaktadır.